

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת תרומה – זכור

נקראים בני-ישראל אשר בך אתפאר, שיראו לקחת "תרומה, מאת כל איש" מה שיש לו איזה מדה טובה בו, וכל זמן שיש לקיים בו נדבת לבבו שעדיין לא קלקל לבו חס וחלילה במחשבות אפיקורסות, אזי ביכולת בני ישראל לקחת מאתו תרומה לכנסת-ישראל, ויתאגדו אלו עם אלו ויתכפרו, ועל ידי זה יהיה בחינת 'משכן' – שיחול השפעות טובות ורחמים וישועות לכנסת ישראל, אמן בן יהי רצון.

עמוד צו

• היהודי הקדוש •

ויקחו לי תרומה (כה ב)

פירש"י הפרשה יפרישו לי ממונם נדבה. היינו, אם יפרישו את עצמם להשם יתברך מכל תאות עולם הזה, שהעיקר הוא תאות ממון אשר מסמא עין האדם ביותר, זאת הוא בעצם הנדבה, כי מזה ראייה שנדבו לבם לעבודת הבורא יתברך, וזהו 'הפרשה יפרישו לי ממונם נדבה'. (תפארת היהודי אות צד)

עמוד עא

• תולדות אדם •

ויקחו לי תרומה. וברש"י: לי לשמו.

מעשה היה **אצל** **אא"ז** **הרה"ק** **מאוסטרובא** **זצוקלה"ה**, שבא לפניו עשיר אחד מתפאר במעשיו שתרם ארבע מאות רובל לבית הכנסת בעירו והתקינו לכבודו טבלה של אבן בקיר בית הכנסת. שאלו זקני הקדוש זי"ע: מה ערכה של טבלה זו ולשם מה היא נחוצה. ענה ואמר ביהירות: להיות מעשי למזכרת לעיני כל הקהל.

נענה **אא"ז** **זי"ע** ואמר: בא וראה כמה קשה כוחה של גיאאות, תורה שלימה ניתנה לנו כדי להסיר לב האבן ולתת לב בשר, ובאה גיאאות ובין רגע תחזור טבלה

• חלקת יהושע •

ויקחו לי תרומה מאת כל איש וגו'. (כה ב) **לרמז**, שכל התנהגות העולמות, על ידי מעשי בני ישראל. וזה 'ויקחו לי תרומה' – שיישראל כביכול מרוממים להשם יתברך. ואיך באיזה אופן – 'מאת כל איש אשר ידבנו לבו', כמו שכתוב בזהר הקדוש (ח"ב קנ"ג) 'לא איתאבד אפילו רעותא טבא' [שאפילו רצון טוב מקבלים בשמים].

עמוד תכג (מהדורת תשע"ה)

• ישועות אברהם •

דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו. (כה ב) **אפשר** לומר "דבר אל בני ישראל" – המה הצדיקים שבכל דור שהמה

וזה "עצי שיטים", לשון עצה, כי המשכן היה עצה לשטים, שיהיו שופטים את יצרם ויכניסוהו אל הקדושה.

פרשת שופטים עמי שדך

• תולדות אדם •

ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת. (כה ב)

ביאור הכתוב כך הוא, כי דרך אדם כשעושיין לו כבוד ותפארת בא לידי גיאות, לזה אמר "ועשית וגו' לאהרן אחיך", דייק לומר 'אחיך' - היינו, שהוא עניו כמותך, לזה תוכל לעשות לו שיהיה לכבוד ולתפארת, כי לא יתפעל מזה מאומה להחשיב את עצמו.

לפרשת זכור עמי שדך

• תולדות אדם •

מבית ומבחוץ תצפנו. (כה יא)
ודרשן רבותינו ז"ל ביומא דף עב: "מכאן, שכל תלמיד חכם שאין תוכו כבוד, אינו תלמיד חכם". וקשה לפי זה, מפני מה היה הארון באמצעו של עין.

אך התורה הורה לנו בזה, שאף על פי שהתלמיד חכם מרגיש בעצמו שכבוד ה' זורה עליו בתוכו בפנימיותו. ומבחוץ, גם כן יש לו כבוד, מבני אדם הנוהגים בו כבוד - הרי יש לו כבוד מבפנים ומבחוץ. מכל מקום ידע בעצמו, שהוא רק עין יבש, ורק שהשם יתברך רצונו להזריח כבודו במקום הזה, לא מצד האדם בעצמו. משום הכי היה הארון באמצעו של עין, ומבית ומבחוץ היה של זהב, להורות לנו דבר זה.

עמוד צה

של אבן, להיות מעשיו חרותים על אבן. ודפח"ח.

חובא בהג"ה

בתולדות אדם פרשתו עמי צה

• ויאמר משה - לברטוב •

מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי. (כה ב)

הנינו ה' בעניות דעתי:

היינו מכל מה שנתעורר בו רצון בלב לאיזה דבר, "תקחו את תרומתי", היינו יראה אם יהיה בזה העבודה שייכות להשי"ת ואז יעשנה. וזה "תקחו את תרומתי", היינו תבחרו לעשות את מה שייך "לי".

עמוד קכז

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף וגו'. (כה ג)

דהיינו, בכל הגשמיים הנמצאת בעולם תמצא רק את כבוד אלקותו יתברך שמו.

עמוד קסב

• ארון עדות •

ועשית את הקרשים למשכן עצי שיטים. (כו טו)

'שיטים' לשון 'שטים', רומז לבעלי עבירה, כמאמר הגמרא אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, וכמו שאמר שלמה המלך ע"ה 'מי פתי יסור הנה וגו'', כי קודם שחזור אדם בתשובה ונכנס אל הקדושה נקרא פתי ושוטה.

עם הלב שיהיו אחד, לא בלבוש השם בלבד.

פרשת תזריע עמי סט

• דברי בינה •

והיו הכרוכים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אחיו. (כה ב)

ונוכל לרמוז בזה, דהנה אמרו חז"ל, שהכרוכים דמות פרוצוף תינוק היה

להם. וזה שתרגם **אונקלוס** על זה: "כרביא".

[וכו']. **והענין הוא**, כי בחינת 'הכרוכים' רמו על בחינת הבטחון, אשר צריך כל איש

• דברי בינה •

ונשא אהרן את שמות בני ישראל בחושן המשפט על לבו. (כה כט)

וזה היה עובדא דאהרן, שהיה צריך לשאת את שמות בני ישראל על לבו

תמיד. שהנה בהשמות כל אנשים, יש גם כן חילוק בין שם העצם והתואר. כמו שם ראובן - הראשון הוא 'שם-העצם', מחמת "ראו מה בין בני לבן חמי". וכל השמות שנקראו על שמו אחר כך, הם 'שם-התואר'.

וצריך האדם לראות שיהיה שמו שם-העצם.

וזה היה עובדא דאהרן, שנשא את שמות בני ישראל על לבו, שנתייחד השמות

מוקדש לקראת מגבית 'מתנות לאביונים' ע"י קופת אדמו"ר שליט"א "חוסן ישועות"

צדקה

ויקחו לי תְּרוּמָה... (כה ב)

מרן הדברי בינה זצ"ל היה במעלת הצדקה כמעט יחיד בזמנו. והיה רגיל לומר בלשונו הקדוש: כי כל עניי ישראל, או שהוא דודם, או שהם דודיו! והיו לו כמה קופות, ובכל אחת נתן במדה גדושה. ופעם אמר, שכאשר הוא מוציא ממון על כל דבר גשמי, הוא מחשב הוצאה זו ונותן כנגדה שלש פעמים לצדקה...

לאחד החסידים אמר פעם מרן החלקת יהושע זצ"ל, שכאשר הוא נותן צדקה לעני, והוא עני כשר, שיבקש ממנו ברכה.

לעני ולגר תעזוב אותם אני ה' אלקיכם. - 'השם יתברך מלמד אותנו מצות הצדקה, שלא תחשוב אם אתה נותן מצדקה הוא שלך, ואתה נותן אליו - רק באמת הענין צדקה היא, שיש בידו חלק העני, והוא כמו בעל פקדון עליו, וצריך לראות שלא יהיה שולח יד בו ח"ו. וזה שאמר הכתוב: שלא תיגע בחלק העני, רק 'תעזוב' לו, שהרי אינו שלך..." (דברי בינה, אמור קנא)

אגרת הקודש, כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לקופת 'חוסן ישועות'... ובפרט בימי הפורים הבאים עלינו לטובה, שהיא מצוה גדולה ומיוחדת כנפסק בהלכה: שחייב כל אדם ליתן מתנות לאביונים. ומעות אלו מחולקים ביום הפורים עצמו למשפחות נצרכות, אשר אין בידם להביא טרף לביתם. והנני בזה בקריאה של חיבה לבוא לעזרתם ...

שמעתי מאבי אדמו"ר (משידלובצא) זצ"ל, שאמר בשם זקני הרה"ק היהודי ז"ל זי"ע לענין צדקה: שמי שרוצה לדקדק דוקא שיעשה המצות בשלימות, ויבדוק אחר הרמאים, זה אי אפשר שיקיים מצות צדקה, רק שיתן סתם. (דברי בינה, תצא)

אמר מרן היהודי זצ"ל: איזה צד טוב ותועלת נמצא באפיקורסות רח"ל, ואמר: התועלת הוא בענין צדקה, שתחליט בלבבך שאם אתה לא תתן, הוא ימות ברעב.

"כמו שטבע האש הוא, שעולה ומגביה את עצמו למעלה, כמו כן מה שהאדם נותן בנדבת לבו לצדקה, [וכו'] על ידי זה הוא מתנשא ומתרום למעלה, בבחינת 'מטבע של אש' שהראה הקדוש ברוך הוא למשה, ואמר לו 'כזה יתנו'..." (דברי בינה, פקודי רצ)

פעם אחת בא עני לבקש צדקה מהרה"ק רבי משה מקאברין זצ"ל, ואמר לו תשוב אלי בעוד כמה זמן. ואחר כך בא העני ונתן לו צדקה. ושאל אותו מדוע לא נתן לו מיד. והשיבו הרה"ק זי"ע: שהרגיש בנפשו שלא יתן לו בשמחה ובטוב לבב, ופחד שלא יעבור על ולא ירע לבבך, ועבד על עצמו שיתן בשמחה ובטוב לבב. ותראה עד היכן הדברים מגיעים שאפילו קדושי עליון צריכים לעבוד על מידה זו. ומשום שיסוד הכוונה בצדקה צריך להיות מרצון להטיב לחבירו. (מבשר טוב אהדות ישראל,

זָהָב וְכֶסֶף וְנִחְשֵׁת - הרודף אחר זהב וכסף, חייב לזכור כי סופו לעפר - ונחשת - מלשון נחש, שלחמו עפר. רבי יצחק יעקב מביאלא, דברי בינה

מאוצרו של הרה"ק חיים שלום פרוש ז"ל

צפתגמין קדישין

ובזה יוכל האדם לעורר השפע העליונה, ולהמשיך רחמים רבים משפע העליונה.

וזה "זהו הכרוכים פורשי כנפים למעלה", היינו: שכאשר יהיה האדם בבחינת כרוכים, שהוא דמות פרצוף תינוק היונק משדי אמו - שאין לו שום היות בעולם, כי אם מה שאמו משפעת לו - אזי יוכל להמשיך מלמעלה השפע העליונה.

עמוד קצו

ישראל לבטוח באמת בהשם יתברך והשגחתו עליו.

וכה שלימות הבטחון, רמוז בבחינת תינוק. וכמו שכתוב "נפשי כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי". שהתינוק, אין לו שום חיות, רק ממה שיונק משדי אמו. כמו כן צריך האדם להאמין באמת, שאין לו שום דבר ושום חיות מצד מעשיו כלל - רק ממה שהשם יתברך ברוב רחמיו משפיע אליו.

❖ לשבת זכור ❖

וזה הלא כתב מקודם זכור, וממילא כאשר נזכיר הלא בוודאי לא נשכח. [זכור].

מרומז בפסוק "זכור את אשר עשה לך עמלק", דהיינו, שכל אדם צריך לזכור ולהתגבר על כח היצר הרע בכל אופן, הן בניצוח והן בבחינת 'רגיז' כנ"ל. אך העיקר שלימות העבודה הוא, שיהיה במדרגת "לא תשכח", שאפילו רגע אחד לא תשכח את השם יתברך על ידי מניעת היצר הרע. ואפילו רגע אחד לא יהיה עליך שליטת היצר הרע.

פרשת תצוה - זכור

• אדון עדות •

פירוש, תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח.

כי השכחה נמשך מקליפות עמלק שהוא משורש הדעת שבקליפה, הפוגם את דעת התורה. אבל כאשר 'תמחה את זכר עמלק מתחת השמים', אז 'לא תשכח' את התורה, וד"ל.

פרשת כי תצא עמוד שסו

• היהודי הקדוש •

ואתה עיף ויגע ולא ירא אלקים. (כה יח)
הרה"ק רבי ירמיהאל מפרשיסחא אמר בשם אביו הקדוש הרב היהודי:
אף אם אין מרגיש הטעם בעבודת, והעבודת הוא אצלו יגיעה, אפילו הכא הבטיחה תורה שלא יירא מהדינים וזה שאמר "ולא ירא אלקים". (דברי תורה)

עמוד קע

• דברי בינה •

אשר קרך - הכניס קריקות בעבודת השם **הנה הקדוש מלובלין זי"ע** אמר: כי יש שני בחינות יצר הרע: האחד הוא, כח החימום לעבירה רחמנא ליצלן. ויצר הרע הב', הוא: לקרר את האדם מעבודת השם יתברך. וזהו "אשר קרך בדרך", שנתן כך כח הקרירות בעשיות מצותיו יתברך.

פרשת תצוה עמי קצט

• ישועות אברהם •

זכור את אשר עשה לך עמלק וגו' לא תשכח. **ויש** לדקדק למה נכפל 'לא תשכח',

